

Republika Slovenija

Ministrstvo za gospodarstvo

POJASNILA O IZVAJANJU KATEGORIZACIJE NO V SLOVENIJI

Ljubljana, maj 2008

Republika Slovenija

Ministrstvo za gospodarstvo

Naročnik:

Ministrstvo za gospodarstvo
Direktorat za turizem
Kotnikova 5
1000 Ljubljana

Avtorji:

Stane Bizjak
mag. Helena Cvikl
Jana Špec
mag. Rudi Rumbak
Miro Pretnar
Franjo Šauperl

1. Izhodišča za posodobitev sistema kategorizacije

a) Veljavna normativna ureditev na področju gostinstva:

- **Zakon o gostinstvu** Uradni list RS 4/2006 z dne 13. 1. 2006 /prečiščeno besedilo/ ;
- **Pravilnik o merilih in načinu kategorizacije nastanitvenih obratov in marin** (Uradni list RS, št.29/97, 51/98 in 46/05, 92/06);
- **Pravilnik o minimalnih tehničnih pogojih in o minimalnem obsegu storitev za opravljanje gostinske dejavnosti** (Ur. L., 88/00 in 114/04)

b) Študije in analize sistemov kategorizacije v drugih državah:

- **Official Classification Systems in the various Countries covering hotels, apartment hotels, motels and Inns** (IND.D.004. 16 April 2004 -102 države);
- **Analiza sistemov kategorizacije nastanitvenih obratov (NO) v 20 državah Evrope**, ki jo je izvedla WKÖ (Gospodarska zbornica Avstrije, Wien, december 2005);
- **Individualne analize sistemov kategorizacije** v Avstriji, Nemčiji, Danski, Švici, Franciji, Angliji, Škotski in Irski (2005/2006)

c) Skupne značilnosti analiziranih sistemov kategorizacije:

- osnova za izvajanje kategorizacije so sprejete smernice – standardi, ki so dogovorjene s konsenzom med različnimi strateškimi partnerji;
- strateški nosilci sistema kategorizacije so praviloma nacionalne turistične zveze oziroma nacionalne zveze posameznih branžnih združenj, zakonske okvire določa država;
- izvajalci kategorizacije so praviloma branžne in nacionalne kategorizacijske komisije
- kategorizacija je praviloma obvezna, prostovoljni sistemi imajo elemente obveznosti in koristnosti;
- omejena veljavnost kategorije (od vsakoletnega preverjanja, preverjanja na tri leta, do preverjanja na pet let, kjer pa se zahteva vmesna samokontrola in samoocenjevanje);
- obvezno označevanje z vnaprej določenimi oblikami in vsebinami označevalnih tabel;
- strokovni nadzor je obvezen za vse vrste nastanitvenih obratov (v nadaljevanju NO) in tudi vse kategorije, izvajajo ga ustrezno usposobljeni strokovni ocenjevalci;

2. Cilj posodobitve kategorizacije nastanitvenih obratov

Cilj posodobitve sistema kategorizacije je zagotoviti potrošnikom turističnih storitev čim več informacij o vrsti, obsegu in kakovosti turistične ponudbe v kategoriziranem nastanitvenem obratu oziroma zadovoljiti njihova pričakovanja glede kakovosti storitev. To lahko zagotovi le partnersko oblikovan in tržno naravnani, enovit nacionalni sistem mednarodno primerljivih standardov kategorizacije nastanitvenih obratov.

Zato doseganje teh ciljev je potrebno:

- posodobiti obstoječi sistem kategorizacije na podlagi partnerskega sodelovanja predstavnikov turističnega gospodarstva;
- pridobiti mednarodno primerljiv sistem kategorizacije in izboljšati mednarodno konkurenčnost slovenskih NO;
- zagotoviti kvalitetna strokovna izhodišča za načrtovanje izgradnje in obratovanje NO ter uvajanje samokontrole;
- poenostaviti sistem izvajanja kategorizacije, zagotoviti lažji dostop do strokovnih informacij in nadgraditi rešitve, ki so se do sedaj v praksi izkazale kot ustrezne;
- uvesti bolj fleksibilen sistem samoocenjevanja in računalniško podprt sistem ocenjevanja NO ter uvedbo elektronskega ocenjevalnega lista;
- preveriti in po potrebi dopolniti določbe Zakona o gostinstvu, Pravilnika o minimalnih pogojih za opravljanje gostinske dejavnosti ter Pravilnika o izvajanju kategorizacije in na tej osnovi izdelati jasna navodila za izvajanje kategorizacije.

Predlagani sistem kategorizacije nadgrajuje dosedanji sistem kategorizacije, ki je vnaprej predpisal le določene minimalne elemente opremljenosti in storitev, ni pa upošteval vseh elementov opremljenosti in storitev, s katerimi dejansko razpolagajo NO. Odpravlja večino težav in problemov dosedanjega sistema, na katere je opozarjalo turistično gospodarstvo in strokovna javnost. Z uvedbo sistema točkovnih vrednosti posameznih elementov opremljenosti in storitev se omogoča prikaz dejanske in celovite kakovosti opremljenosti in storitev.

3. Temeljne značilnosti predlaganega sistema kategorizacije

3.1 Za posamezno vrsto NO (hotel/motel/penzion/gostišče, apartma/počitniško stanovanje/počitniška hiša, kamp, turistična soba, turistična kmetija z nastanitvijo) je izdelan nov kategorizacijski list, v katerem so za posamezne kategorije (1*, 2*, 3*, 4*in 5* oziroma do 4 jabolka) prikazani minimalni, obvezni in izbirni elementi opremljenosti in storitev. Nabor elementov izhaja iz opremljenosti in storitev posamezne vrste NO.

3.2 NO lahko pridobijo naslednje kategorije:

- hotel in kamp 1 do 5 zvezdic;
- garni hotel, motel, penzion, gostišče, apartma, počitniško stanovanje, počitniška hiša in turistična soba 1 do 4 zvezdice;
- turistična kmetija z nastanitvijo 1 do 4 jabolka.

3.3. Kategorizacija temelji na točkovnem sistemu, ki omogoča določitev točkovnih vrednosti (uteži) za vsak element opremljenosti in storitev. NO mora v postopku kategorizacije preveriti dejansko prisotnost posameznih elementov, ki so opredeljeni v kategorizacijskem listu in zagotoviti:

- prisotnost vseh obveznih elementov opremljenosti in storitev, ki se zahtevajo za posamezno kategorijo in so v kategorizacijskem listu označeni z znakom »x«, ne glede na to, da vsi ti elementi v kategorizacijskem listu v koloni »točke« nimajo določenih točkovnih vrednosti (uteži);
- prisotnost elementov opremljenosti in storitev, ki niso obvezni za določene kategorije in imajo v kategorizacijskem listu določene le točkovne vrednosti (uteži), ne pa znaka »x«, ki določal, na katero kategorijo se nanašajo. Ti elementi so izbirni oziroma neobvezni. Vendar mora NO zagotoviti za doseganje kriterijev za predlagano kategorijo tudi prisotnost neobveznih elementov, tako da bo seštevek točkovnih vrednosti ugotovljenih izbirnih elementov zagotovil najmanj število točk, ki se ugotovi kot razlika med predvidenim skupaj zahtevanim številom točk za predlagano kategorijo in seštevkom točkovnih vrednosti dejansko prisotnih obveznih elementov;
- doseganje števila skupaj zahtevanih točk ter hkrati tudi predvidenega števila obveznih točk za predlagano kategorijo.

3.4 **Minimalno skupno število zahtevanih točk za predlagano kategorijo** pridobi NO na osnovi na osnovi ovrednotenja točkovnih vrednosti:

- **Obveznih elementov opremljenosti in storitev**, ki so zahtevani za predlagano vrsto in kategorijo NO.
- **Obveznih elementov opremljenosti in storitev, ki so sicer obvezni za višje kategorije**, a so dejansko prisotni v NO, ki se kategorizira za nižjo kategorijo. V kolikor gre za t.i. grupirane elemente, se NO prizna le točkovna vrednost višje ovrednotenega elementa kot obvezni element. V kolikor pa razpoložljivi element za višjo kategorijo ni grupiran, se njegove točkovne vrednosti lahko priznajo samo v obliki izbirnega elementa.
- **Izbirnih elementov**, ki so navedeni v kategorizacijskem listu za posamezno vrsto NO in so dejansko prisotni v NO.
- Možnega izbiranja med **obveznimi in izbirnimi elementi**, ki so v kategorizacijskem listu grupirani, kar pomeni, da je možna izbira samo enega izmed teh elementov glede na dejanski nivo opremljenosti in storitev NO. Okvirji točkovnih vrednosti teh elementov so v kategorizacijskem listu označeni poudarjeno. V kolikor so v skupini oziroma med grupiranimi elementi zajeti tudi obvezni elementi za predlagano kategorijo, NO ne more izbrati elementa z nižjim nivojem opremljenosti oz. storitev, kot je določen za zahtevano kategorijo, ampak mora zagotavljati prisotnost zahtevanega oz. višjega nivoja opremljenosti in storitev.

3.5 **Minimalno skupno zahtevano število točk** predstavlja seštevek **točkovnih vrednosti obveznih in izbirnih elementov**. Njihova točkovna vrednost je za posamezno vrsto in kategorijo določena v naslednji višini:

- hotel: 1* - 64; 2* - 99; 3* - 147; 4* - 239; 5* - 368
- motel, penzion, gostišče: 1* - 64; 2* - 99; 3* - 147; 4* - 239
- kamp: 1* - 45; 2* - 59; 3* - 95; 4* - 140; 5* - 180
- apartma, počitniško stanovanje oziroma počitniška hiša:
1* - 100; 2* - 128; 3* - 176; 4* - 235
- turistična soba: 1* - 42; 2* - 65; 3* - 98; 4* - 137
- turistična kmetija: 1 jabolko – 55; 2 jabolki – 91; 3 jabolka – 124; 4 jabolka – 176

3.6 Za posamezno vrsto in kategorijo NO so v kategorizacijskem listu določeni tudi obvezni **minimalni elementi opremljenosti in storitev**, ki izhajajo iz Pravilnika o minimalnih tehničnih pogojih in minimalnem obsegu storitev za opravljanje gostinske dejavnosti ter opremljenosti in storitev NO, zato se njihova prisotnost ob kategorizaciji le preverja, ne pa tudi točkuje. Znak »x« določa v kategorizacijskem listu obvezno prisotnost elementov v določeni kategoriji NO.

3.7 Sistem kategorizacije dovoljuje morebitna odstopanja v opremljenosti in storitvah za predlagano kategorijo, ki so izražene v točkovnih vrednostih obveznih elementov in skupaj zahtevanem številu točk. Vsa odstopanja, ki izhajajo iz dokumentirane spomeniške oz. avtorske zaščite objekta ter nudenju storitev, morajo biti prikazana in ovrednotena v pisnem poročilu.

3.8 Hotel lahko pridobi še oznako »Superior« za kategorije 3, 4 ali 5 zvezdic.

4. Postopek izvajanja kategorizacije

4.1 Predlog za razvrstitev NO v določeno kategorijo pripravi nastanitveni obrat na osnovi samoocenitve ter izpolnitve elektronskega kategorizacijskega lista.

4.2 Osnova za samoocenoitev in izvajanje kategorizacije so določila pravilnika o kategorizaciji, pravilnika o minimalnih tehničnih pogojih za opravljanje gostinske dejavnosti, navodila za izvajanje kategorizacije, vsebina elektronskega kategorizacijskega lista za posamezno vrsto NO ter dejanska prisotnost oz. razpoložljivost elementov opremljenosti in storitev v NO.

4.3 Pravilnik o kategorizaciji določa kategorije, za katere se zahteva obvezna izvedba ocenitve opremljenosti in storitev NO s strani usposobljenega ocenjevalca. NO posreduje ocenjevalcu praviloma pisni zahtevek za izvedbo ocenitve s kategorizacijskim listom in predhodno opravljeno samoocenoitvijo. Na osnovi opravljenega ogleda ocenjevalec določi razvrstitev NO v kategorijo.

4.4 V primeru ugotovljenih odstopanj od predlagane samoocenitve za uvrstitve v predlagano kategorijo, lahko ocenjevalec na osnovi ocene zmožnosti odprave pomanjkljivosti, v roku, ki je določen za oddajo pisnega poročila, NO napoti na odpravo pomanjkljivosti. V primeru, da ocenjevalec ugotovi skladnost ocenitve in samoocenitve, to potrdi v poročilu s podpisom .

4.5 Elektronski kategorizacijski list je osnova za samoocenoitev NO in za ocenitev s strani ocenjevalca. NO in ocenjevalec morata pri tem upoštevati dodatna navodila, ki jih je pripravil skrbnik elektronskega kategorizacijskega lista.

4.6 Postopek kategorizacije je končan, ko NO na osnovi samoocenitve oziroma ocenjevalec na osnovi opravljene ocenitve, pripravita in podpišeta poročilo o kategorizaciji. Podpis tega poročila s strani pristojne osebe v NO v primeru samoocenitve in s strani ocenjevalca v primeru obvezne ocenitve, potrjuje, da je bil postopek za razvrstitev NO v določeno kategorijo izpeljan v skladu z navodilom in NO izpolnjuje zahtevane kriterije za uvrstitev v predlagano kategorijo.

4.7 NO mora vso pisno dokumentacijo v zvezi s postopkom kategorizacije arhivirati in omogočiti vpogled ob morebitnem nadzoru (tržna inšpekcija).

5. Pojasnila glede izpolnjevanja kategorizacijskega lista

5.1 Kategorizacijski list je enovit za vse kategorije v določeni vrsti nastanitvenega obrata.

5.2 Dejanska prisotnost obveznih elementov, ki se zahtevajo za opremne značilnosti in nivo storitev v predlagani kategoriji, se označi z vnosom ustrezne točkovne vrednosti oziroma označbe »x« pri posameznem elementu v kolono »ocenitev« pod »obvezni«.

Odsotnost označbe »x« oz. ustrezne točkovne vrednosti v tej koloni pri elementu, ki se zahteva za določeno kategorijo, pomeni, da NO ne razpolaga z zahtevanim obveznim elementom in se ne more uvrstiti v predlagano kategorijo. NO mora zagotoviti zahtevani nivo opremnih značilnosti oziroma storitev za predlagano kategorijo, razen če zagotavlja v skupini združenih (grupiranih) elementov višji nivo. V tem primeru se pod »ocenitev« v kolono »obvezni« v kategorizacijskem listu vpiše ustrezna višja točkovna vrednost pri elementu višje kategorije.

5.3. Dejanska prisotnost izbirnih elementov, ki so na razpolago v kategorizacijskem listu za predlagano vrsto NO, se označi z ustrezno točkovno vrednostjo pod »ocenitev« v kolono »izbirni«. V to skupino se lahko uvrstijo tudi elementi, ki so sicer obvezni za višjo kategorijo, niso pa grupirani.

V primeru, da NO zagotavlja prisotnost izbirnega elementa, ki presega zahtevni nivo kvalitete opremnih značilnosti oz. storitev iz obveznega elementa za predlagano kategorijo v skupini grupiranih elementov, se njegova točkovna vrednost vpiše pod »ocenitev« v kolono »obvezni«. Takšen izbirni element nadomešča zahtevano prisotnost obveznega elementa za predlagano kategorijo, zato se točkovna vrednost zahtevanega obveznega elementa ne vnaša v kategorizacijski list.

5.4 Prisotnost minimalnih obveznih elementov opremljenih značilnosti in storitev, ki v kategorizacijskem listu v koloni »točke« nimajo točkovnih vrednoteni, mora NO v predlagani kategoriji zagotoviti v celoti. Prisotnost tega elementa se označi v koloni »ocenitev« pod »obvezni« z znakom »x«.

5.5 Točkovne vrednosti vseh elementov, katerih prisotnost je bila označena v kategorizacijskem listu pod »ocenitev« v kolonah »obvezni« ter »izbirni«, se seštejejo. Oba seštevka točk NO prenese iz kategorizacijskega lista v tabelo Poročila pod »Točkovanje obveznih in izbirnih elementov«. Tako se pod »skupno ugotovljeno (doseženo) število točk s strani NO« vpiše seštevka obveznih elementov, izbirnih elementov ter njun seštevka pod »skupaj doseženi«. Ocenjevalec, ki je opravil dodatno ocenitev NO, vnaša ugotovljene točkovne vrednosti v vrstico »s strani ocenjevalca«.

6. Pojasnila glede izpolnjevanja poročila o kategorizaciji

6.1 NO mora v Evidenčni list vnesti vse zahtevane podatke o nastanitvenemu obratu

6.2 Iz tabele točkovanja obveznih in izbirnih elementov je po vnosu točkovnih vrednosti razvidno, ali NO dejansko dosega zahtevani nivo točkovnih vrednosti, ki so predvidene za obvezne elemente ter skupaj zahtevane elemente v predlagani kategoriji.

V primeru, da NO zahtevanega nivoja točkovnih vrednosti za predlagano kategorijo ne dosega, se uvrsti v kategorijo, za katero dosega zahtevani nivo, v kolikor iz ugotovitev v pisni oceni ne izhaja morebitna utemeljenost (opis elementa, točkovne vrednosti, navedba razlogov odsotnosti elementa) nedoseganja zahtevanih točkovnih vrednosti .

6.2 Poročilo je hkrati dokazilo, da NO razpolaga z zahtevanim številom točk oziroma zagotavlja opremne značilnosti in zahtevani nivo storitev za predlagano kategorijo, zato se lahko uvrsti v predlagano kategorijo in pridobi ustrezno označevalno tablo za predlagano kategorijo.

6.3 V primeru, da je za kategorizacijo predviden le postopek samoocenitve, NO vnese datum opravljene samoocenitve in podpis odgovorne osebe. V kolikor pa se za pridobitev kategorije zahteva ocena usposobljenega ocenjevalca, poročilo podpiše ocenjevalec, v poročilo vnese datum opravljene ocenitve, številko potrdila o opravljenem usposabljanju za ocenjevalce in podpis ocenjevalca.

7. Pojasnila glede upoštevanja določenih elementov iz kategorizacijskega lista v postopku kategorizacije

7.1 Pri hotelskih apartmajih se šteje, da so izpolnjeni obvezni pogoji, če ima hotel s 4*(zvezdicami) do 50 sob oziroma hotel s 5* do 30 sob najmanj 1 apartma, za vsakih naslednjih 50 oziroma 30 sob pa zopet najmanj 1 apartma. Preseganje minimalnega števila in velikosti apartmajev se lahko vrednoti do največ 12 točk.

7.2 Pri osebnih dvigalih za kategorijo 5 zvezdic se šteje, da so izpolnjeni obvezni pogoji, če je do 60 sob eno dvigalo in na vsakih naslednjih 60 sob zopet eno dvigalo.

7.3 Hotel, ki v ovrednotenih opremljenih značilnostih oz. storitvah bistveno presega skupno število točk v predlagani kategoriji 3, 4 ali 5 zvezdic, vendar za pridobitev naslednje višje kategorije ne izpolnjuje zahtevanih obveznih opremljenih elementov oziroma minimalne opremljenosti in storitev za to višjo kategorijo, lahko pridobi še znak »SUPERIOR«. Izpolnjevanje teh pogojev lahko ugotovi le usposobljeni ocenjevalec. Tega znaka ne more pridobiti NO, ki v svoji kategoriji v celoti ne dosega vseh obveznih elementov (n.pr. velikosti sob in kopalnic, dvigal, klime, kadi v kopalnicah).

7.4 Garni obrati dosegajo po posameznih kategorijah praviloma manj točk kakor ostali NO istih kategorij. Razlika se nanaša na opremljenost in storitve, ki so vezane na pripravo in strežbo jedi, katerih garni obrat ne nudi.

7.5 Velikost enojnega ležišča (postelje) se v kategorizacijskem listu nanaša na ležišča v enoposteljni sobi, velikost dvojnega ležišča pa na dve ležišči v dvoposteljni sobi. V dvoposteljnih sobah so dovoljena tudi enojna ležišča, širine 160 in 180 cm, vendar se v dvoposteljnih sobah ne točkujeta. V največ 15 % dvoposteljnih sob so lahko na razpolago enojna (nedeljivega) ležišča 160x190/200 in to le v kategorijah NO od 1 do 4 zvezdice oziroma jabolka. O nameravani namestitvi gosta v takšno dvoposteljno sobo z enojnim ležiščem mora NO obvestiti gosta ob rezervaciji.

7.6 NO, ki so bili zgrajeni po letu 1998, morajo izpolnjevati vse tiste pogoje, ki so veljali za novogradnje po takrat veljavnem pravilniku o kategorizaciji. Kot novogradnje po veljavnem pravilniku se obravnavajo NO, ki so bili zgrajeni po uveljavitvi novega sistema kategorizacije.

7.7 V kategorizacijskem listu za hotel, motel, penzion in gostišče je pri izračunu zahtevanih točkovnih vrednosti (obvezni in izbirni elementi) za hotel že upoštevana specifičnost, ki izhaja iz ponudbe nočitve z zajtrkom (t.i. garni hotel). Vse ostale morebitne specifičnosti ponudbe, ki izhajajo iz nudenja namestitve le v enoposteljnih oz. le dvoposteljnih sobah pri vseh vrstah NO ter v aparthotelu le v hotelskih apartmajih, se morajo prikazati, ovrednotiti in opisati v pod »Ugotovitve« v pisnem Poročilu oz. pisni oceni ocenjevalca.

8. Praktični primeri izpolnjevanja kategorizacijskih listov

8.1 Minimalni elementi

V stolpcu »obvezni« se označi prisotnost tega elementa z znakom »x«. Morebitna odsotnost označbe »x« v tej koloni oz. napačna navedba tega znaka v stolpcu »izbirni« (x!) pri izpolnjevanju kategorizacijskega lista pomeni, da NO s tem elementom ne razpolaga, zato se NO ne more kategorizirati za predlagano kategorijo.

	KRITERIJI	OPREMNE ZNAČILNOSTI	Kategorija 3!							
			obvezni	izbirni	točke	1	2	<u>3</u>	4	5
element A			x	x!		x	x	x	x	x

8.2 Obvezni elementi

V kategorizacijskem listu so označeni z »x« pri zahtevani kategorijo, v koloni »točke« pa je določena točkovna vrednost elementa. Ta točkovna vrednost elementa se vpiše v stolpec »obvezni« (4 tč.). Odsotnost ustrezne točkovne vrednosti v koloni »obvezni« oziroma napačen vpis teh točk (4!) pod »izbirni« pomeni, da NO ne razpolaga z zahtevanim elementom in ne dosega zahtevane opremljenosti oz. storitev za predlagano kategorijo.

	KRITERIJI	OPREMNE ZNAČILNOSTI	Kategorija 3!							
			obvezni	izbirni	točke	1	2	3	4	5
element B 2			4	(4!)	4			x		

8.3 Grupirani obvezni elementi

NO se lahko prizna kot doseganje kriterija za obvezni element tudi razpoložljivost obveznih elementov, ki so sicer predvideni za višje kategorije (t.j. elementi, ki so označeni z »x« pri višjih kategorijah). V tem primeru se NO prizna doseganje obveznih točk le višja vrednost točk (6), ne pa zahtevana (4!), ali pa nižja (6!,2!). Element s tako višjo točkovno vrednostjo mora biti prisoten v pretežnem delu opremljenosti ali storitve predlagane kategorije, če NO razpolaga le z nekaj takšnimi višje ovrednotenimi elementi, se ti elementi ne točkujejo.

	KRITERIJI	OPREMNE ZNAČILNOSTI				Kategorija 3!				
			obvezni	izbirni	točke	1	2	3	4	5
	element B 1		6!, 2!		2	x	x			
	element B 2		4!,6!		4			x		
	element B 3		6		6				x	X

8.4. Grupirani obvezni in izbirni elementi

NO označi v koloni »obvezni« točkovno vrednost samo enega elementa, ki dosega (4!) oziroma presega (7) nivo zahtevane opremljenosti oz. storitev za predlagano kategorijo). Ne more pa se označiti za razpoložljiv »obvezni« element tisti, ki je predviden za nižjo kategorijo od predlagane (2!). Nepravilna je tudi hkratna označba obveznega (4!) in izbirnega (7!) elementa. Označba samo izbirnega elementa (7!) v koloni "izbirni" pa bi pomenila, da NO ne dosega zahtevanega nivoja opremnih značilnosti za predlagano kategorijo.

	KRITERIJI	OPREMNE ZNAČILNOSTI				Kategorija 3!				
			obvezni	izbirni	točke	1	2	3	4	5
	element B 1		2!		2	x	x			
	element B 2		4!		4			x		
	element B 3				6				x	X
	element B 4*		7	7!	7					
	element B 5*				8					

8.4 Izbirni elementi

Kot izbirni elementi se lahko opredelijo vsi tisti elementi, ki so v kategorizacijskem listu označeni z znakom »x« kot obvezni elementi za višjo kategorijo, vendar ti elementi niso opredeljeni v okviru grupiranih elementov (okvirji točkovnih vrednosti niso poudarjeni), in tisti elementi, ki nimajo opredeljene zahteve za določeno kategorijo (znak »x«). Točkovne vrednosti se vpišejo v kolono »izbirni« (7, 8, 9, 4) pod pogojem, da kakovost teh elementov dosega nivo opremnih značilnosti za predlagano kategorijo (n.pr. oprema v hotelu 4* ne sme vsebovati reklamnih napisov in označb dobaviteljev). Nepravilno je vpisovanje teh točkovnih vrednosti pod »obvezni« (7!, 4!).

	KRITERIJI	OPREMNE ZNAČILNOSTI	Kategorija 3!							
			obvezni	izbirni	točke	1	2	3	4	5
	element C		7!	7	7					
	element D			8	8					
	element E			9	9					X
	element F		4!	4	4				x	